

Indhold

Forord 7

Indledning 9

DEL 1 Hvad forstås ved faglig praksis? 13

1.1 Faglig praksis mellem fornyelse og tradition 17

1.2 Praksis som de professionelles arbejdsfelt 21

1.3 Metodologisk tilgang 24

1.4 Empirisk analyse 34

DEL 2 Seks studier af faglig praksis 47

2.1 Klienten som medskaber af samtale med socialarbejder 49

2.2 Kommunikative kompetencer i klientkontakt 77

2.3 Vidensproduktion under visitationsmøde 106

2.4 Refleksion i grupper: diskussion om en klient 135

2.5 Kontekster på spil i tværfaglig rundbordssamtale 163

2.6 Dialogguiden som metodisk redskab 190

DEL 3 Potentialer i faglig praksis 221

3.1 Kontekst, situationel viden og forhandling 223

3.2 Indsigter i faglig praksis 226

3.3 Afrunding 241

Forfattere 246

Litteratur 247

Register 257

Forord

Faglig praksis i klientrelateret socialt arbejde er et omdiskuteret emne i Danmark. Ofte omtales hverdagspraksis i socialt arbejde med betegnelserne »black box« og »tavs viden«, som henviser til noget, der er usynligt og ukendt. Det er svært at sætte ord på og beskrive, hvad socialarbejderne egentlig gør, når de arbejder med deres klienter.

Ved at skrive denne bog forsøger vi at tage fat i dette problem ved at tage udgangspunkt i almindeligt dagligdags socialt arbejde. Vi analyserer situationer, hvor socialarbejdere er i kontakt med klienter, og hvor de drøfter deres vurderinger med kolleger. Praksis i socialt arbejde er et komplekst og handlingskrævende felt, hvor beslutningerne ikke kan udledes fra lærebøger eller forenskrevne procedurer. Hvordan handler socialarbejderne da, og hvordan kan logikken i deres handlinger forstås?

Bogen handler om udførelse af socialt arbejde og specifikt om den professionelle side af virksomheden socialt arbejde. Vi oplever, at der i høj grad er behov for teoretisk funderet empirisk forskning i, hvordan faglig praksis i socialt arbejde udspiller sig, og hvordan de professionelle er med til at udforme praksis. Dermed præsenterer bogen et perspektiv, som har fået mindre opmærksomhed i de senere års diskussion om socialt arbejde. Vi håber, at bogen kan være med til at udfylde en af manglerne i dansk litteratur om socialt arbejde, og at den på en konstruktiv måde kan bidrage til diskussionen om faglig praksis på uddannelserne, blandt praktikere og i forskningsmiljøer.

Bogen bygger på resultater af et toårigt forskningsprojekt *Socialt arbejde på arbejdsmarkedsområdet i spændingsfeltet mellem faglighed og politisk-administrativ styring*, som er gennemført i samarbejde mellem AKF, Anvendt Kommunal Forskning, og Den Sociale Højskole i Aarhus. Som sektorforskningsinstitut og uddannelsesinstitution har AKF og Den Sociale Højskole i Aarhus en umiddelbar

interesse i den professionelle side af socialt arbejde. Selv om det konkrete projekt bygger på empirisk materiale fra arbejdsmarkedsområdet, mener vi, at resultaterne af projektet har mere generel gyldighed.

Vi vil sige særlig tak til Arbejdsmarkedscenter Ringkøbing Fjord – dets ledere, medarbejdere og klienter – som åbent og fordomsfrit delagtiggjorde os i deres dagligdag. Og tak til Hans Reitzels Forlag for et godt samarbejde.

Projektet er blevet finansieret af FSE, Forskningsrådet for Samfund og Erhverv, samt AKF og Den Sociale Højskole i Aarhus.

København og Århus, december 2007

Leena Eskelinen, Søren Peter Olesen, Dorte Caswell